

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyně: **A. B. A.**, zastoupená Mgr. Gabrielou Kopuleťou, advokátkou se sídlem Havlíčkova 11, 110 00 Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 11. 2015, č. j. OAM-619/ZA-ZA05-K03-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 26. 1. 2017, č. j. 32 Az 52/2015 – 83,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobkyně Mgr. Gabriele Kopuleté, advokátce, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 6.800 Kč, která bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností brojí žalobkyně proti v záhlaví uvedenému rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Uvedeným rozhodnutím žalovaný posoudil žádost žalobkyně jako nepřípustnou podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), tj. z důvodu opakovaně podané žádosti, aniž by žalobkyně uváděla nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez jejího vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím řízení. Žalovaný proto řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastavil.

[2] Žalobkyně v žalobě namítala, že ze strany žalovaného došlo k porušení § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod a čl. 3 Úmluvy proti mučení. Žalobkyně popsala důvody, které ji vedly k opuštění země původu, tj. obava z domácího násilí ze strany jejího bývalého

manžela. Žalobkyně dále uvedla, že v Nigérii došlo k zásadnímu zhoršení vnitropolitické a bezpečnostní situace, během roku 2014 a 2015 zde došlo k dramatickému nárůstu násilí ze strany teroristické islamistické skupiny Boko Haram a žalobkyně je jako žena křesťanského náboženského vyznání ohrožena jejími útoky. V roce 2012 došlo k útokům ve městě B. C., odkud žalobkyně pochází. Dále odkázala na doporučení Ministerstva zahraničních věcí ČR vyhnout se cestám do severní části Nigérie, Abuji, Lagosu i oblastem v deltě řeky Niger (tj. jižní části Nigérie, odkud pochází žalobkyně). Navrhla zrušit napadené rozhodnutí a žalovanému uložit povinnost zaplatit náklady řízení.

[3] Krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Poukázal na zákonné důvody pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany podle § 10a písm. e) zákona o azylu. Porovnal důvody současné žádosti žalobkyně s důvody, které uváděla v předchozím pravomocně ukončeném řízení (neprodloužení víza k pobytu v ČR ze strany policie, obava z jednání nigerijského otce svých dětí), v němž byla její žádost neúspěšná. Správní rozhodnutí o předchozí žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany byla potvrzena i správními soudy (včetně Nejvyššího správního soudu – viz usnesení ze dne 7. 5. 2015, č. j. 7 Azs 92/2015 – 27). Krajský soud proto dospěl k závěru, že žalobkyně v opětovně vedeném řízení neuvedla žádnou novou skutečnost podle § 10a písm. e) zákona o azylu.

[4] Krajský soud měl za to, že žalovaný obstaral dostatek podkladů a informací o zemi původu žalobkyně, a označil je za objektivní, přiměřeně aktuální a transparentní. Na jejich základě v konfrontaci s výpověďmi žalobkyně ve správním řízení žalovaný zjistil stav věci v souladu s § 3 správního řádu. K žalobkyní popisovaným ojedinělým útokům ve městě B. C. došlo již v roce 2012, žalovaný disponoval aktuálnějšími informacemi o situaci v Nigérii z let 2014 až 2015, které na zhoršení bezpečnostní situace reagují.

[5] Krajský soud na závěr zdůraznil, že se při posuzování současné žádosti žalobkyně ze dne 14. 7. 2015 plně ztotožnil se závěry i procesním postupem, které učinil žalovaný, neshledal ani důvody pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu (tj. pro důvodnou obavu z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů) či doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu (z důvodu tvrzeného ohrožení ze strany Boko Haram, s odkazem na odůvodnění shora). Rozhodnutí žalovaného tedy bylo vydáno v souladu se zákonem i ustálenou judikaturou. Krajský soud proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), zamítl.

[6] Žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) napadá rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů, které podřadila pod § 103 odst. 1 písm. a), b), d) a e) s. ř. s., tedy z důvodů nesprávného posouzení právní otázky krajským soudem, vad řízení, nepřezkoumatelnosti a nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Stěžovatelka svoji stížnost odůvodňuje zejména složitou bezpečnostní situací v zemi původu (Nigerijská federativní republika) a předkládá k tomu celou řadu informací a zpráv, včetně odkazů na příslušné webové stránky.

pokračování

[7] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že námitky stěžovatelky jsou nedůvodné a poukazuje na to, že bezpečnostní situace v zemi původu stěžovatelky se naopak zlepšila a vláda aktivně bojuje proti teroristické organizaci Boko Haram. Zdůrazňuje také, že stěžovatelka pochází z města B. C., které není postiženo teroristickými útoky, resp. poslední útok se tam odehrál v roce 2012. Žalovaný dává tuto okolnost do kontrastu s tím, že i evropské metropole jako je např. Paříž byly nedávno vystaveny teroristickým útokům.

[8] Nejvyšší správní soud v první řadě předesílá, že v souzené věci krajský soud napadeným rozsudkem žalobu zamítl (nikoli odmítl), proto důvod kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. – nezákonnost rozhodnutí o *odmítnutí* návrhu nebo o zastavení řízení – nepřichází v úvahu.

[9] Nejvyšší správní soud poznamenává, že rozsudek krajského soudu odpovídá požadavkům judikatury Nejvyššího správního soudu na jeho přezkoumatelnost (srov. např. rozsudek ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75). Z rozsudku je zjevné, jak krajský soud ve věci rozhodl, a své rozhodnutí založil na dostatečných skutkových zjištěních. Krajský soud vycházel ze správního spisu a informací v něm shromážděných, přičemž ani žalovanému nelze v tomto směru vytknout, že by skutkový základ věci zjistil nedostatečně. Krajský soud své závěry dostatečně odůvodnil a řádně se vypořádal se všemi námitkami, které stěžovatelka uplatnila v žalobě.

[10] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti dále hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná. Jedná se však o věc mezinárodní ochrany, a proto se podle § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatelky. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[11] Stěžovatelka se k přijatelnosti kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. výslovně nevyjádřila. Podle názoru stěžovatelky je rozhodnutí žalovaného nezákonné pro nesprávné vyhodnocení skutkového stavu a s tím souvisejícími nesprávnými právními závěry. Zásadním pochybením krajského soudu je pak dle mínění stěžovatelky nedostatečné zjištění skutkového stavu a ztotožnění se s chybnými závěry žalovaného. Krajský soud především nepovažoval podstatné zhoršení bezpečnostní situace v Nigérii za novou skutečnost, která je relevantním podkladem pro zahájení meritorního řízení.

[12] Problematikou opakovaných žádostí se Nejvyšší správní soud zabýval v řadě svých předchozích rozhodnutí. Opakovanou žádost o mezinárodní ochranu lze věcně posoudit pouze tehdy, uvedl-li žadatel nové skutečnosti nebo zjištění týkající se důvodů pro udělení

azyly nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně skončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. Přitom i opakovaná žádost, která formálně neuvádí nové skutečnosti či zjištění pro udělení azylu ani doplňkové ochrany, nemůže být podle názoru rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu považována za žádost shodnou, a tudíž nepřipustnou, jestliže se od předcházejícího pravomocného rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany zásadním způsobem změnila situace v zemi původu a tato změna by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. V odůvodnění rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřipustnost dle § 25 písm. i) zákona o azylu je správní orgán povinen uvést zdůvodněný závěr o tom, že 1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany (rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 – 96, publ. pod č. 2642/2012 Sb. NSS). Institut opakované žádosti neslouží k doplňování předchozí žádosti ani ke zhojení nevyužití opravných prostředků proti meritornímu přezkoumání předešlé věci. Věcné projednání opakované žádosti je výjimkou, kterou je třeba vykládat restriktivně tak, aby byl respektován jeden ze základních principů rozhodování ve veřejném právu, a sice princip právní jistoty, jehož výrazem je i překážka věci pravomocně rozhodnuté (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 – 65).

[13] Žalovaný i krajský soud se zabývali tím, zda v zemi původu stěžovatelky v souvislosti s působením teroristické skupiny Boko Haram nedošlo k takové zásadní změně situace, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany, přičemž nic takového neshledali. Nejvyšší správní soud se s tímto posouzením ztotožňuje. Z výše uvedených důvodů je tedy lichá námitka, že napadené rozhodnutí není podloženo dostatečným množstvím relevantních podkladů, neboť stěžovatelka v žádosti neuplatnila žádnou novou skutečnost podstatnou z hlediska udělení mezinárodní ochrany, a žalovaný proto neprováděl (a ani nemusel) věcné posouzení (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 2 Azs 33/2017 – 22).

[14] Situací v Nigerijské federativní republice s ohledem na působení teroristické skupiny Boko Haram a její relevanci při posuzování žádostí o udělení mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud zabýval např. v usnesení ze dne 4. 8. 2016, č. j. 10 Azs 122/2016 – 34. Nejvyšší správní soud zde uvedl, že „*nikdy nebylo zpochybněno, že hnutí Boko Haram je islamistickou teroristickou organizací. Její vliv je však v důsledku operací státních orgánů roztržštěn a geograficky izolován na severovýchodě země. [...] Stěžovatelku nepronásledovaly státní orgány, ale ozbrojená teroristická skupina, kterou nigerijské státní orgány rozhodně nepodporují, ale cíleně potírají (srov. rozsudky NSS ze dne 19. 2. 2004, č. j. 7 Azs 38/2003 – 37, nebo též ze dne 10. 9. 2015, č. j. 2 Azs 189/2015 – 22, bod 16 a násl.). Stěžovatelka se s žádostí o pomoc neobrátila ani na státní orgány, ačkoliv tak učinit mohla a měla. [...] Nevyužila ani možnost přesídlení do jiné, bezpečné části země, v níž teroristé neoperují.*“ V usnesení ze dne 14. 3. 2016, č. j. 2 Azs 302/2015 – 49, na které v dané věci odkazoval i krajský soud, Nejvyšší správní soud konstatoval, že „*poukazovala-li stěžovatelka*

pokračování

také na strach z násilností páchaných skupinou Boko Haram, pak Nejvyšší správní soud uznává, že na území Nigérie probíhaly a probíhají některé místní a regionální konflikty. Není však důvodu se domnívat, že by se stěžovatelka v případě návratu do vlasti dostala do odlišného (horšího) postavení než ostatní obyvatelstvo. Federální vláda se snaží o konsolidaci poměrů, i když to s ohledem na dobu, po kterou nestabilní situace v jednotlivých částech této země panovala, není rozhodně jednoduché (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2013, č. j. 4 Azs 35/2012 – 68). Stěžovatelka nepředložila žádný důkaz, na základě kterého by bylo možné se reálně domnívat, že by jí v případě návratu do vlasti hrozilo nebezpečí mučení, nelidského nebo ponižujícího zacházení či trestu. Nehrozí jí ani vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, jelikož se Nigérie nenachází ve válečném stavu a na celém území této země neprobíhá vnitřní ozbrojený konflikt (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 – 68). Lokální problémy v podobě zhoršení bezpečnostní situace z důvodu bojů mezi nigerijskou armádou a příslušníky islamistické sekty Boko Haram, nadto izolované v severovýchodní části Nigérie, jsou tedy řešitelné vnitřním přesídlením.“

[15] Nejvyšší správní soud podotýká, že s ohledem na výše uvedené nemohou stěžovatelkou uplatňované kasační námitky, podpořené odkazy na novinové články a webové stránky, obstát. Stěžovatelka pochází z města B. C., tedy místa, které není zasaženo působením teroristického hnutí Boko Haram. Ojedinelý útok tohoto hnutí v B. C. v roce 2012, tedy s delším časovým odstupem, nemůže na tomto závěru nic změnit. Strach stěžovatelky z násilí páchaného hnutím Boko Haram tedy nemůže být důvodem pro zahájení meritorního řízení. Ke konceptu vnitřní ochrany, kterým lze řešit lokální problémy v zemi původu, srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 1. 2017, č. j. 10 Azs 280/2016 – 33, či usnesení ze dne 17. 5. 2012, č. j. 7 Azs 19/2012 – 22. Navíc ze správního spisu plyne, že důvodem, pro který stěžovatelka opustila zemi původu, nebyl strach z pronásledování skupinou Boko Haram. Stěžovatelka poprvé žádala o udělení mezinárodní ochrany v České republice ze zcela odlišných důvodů, teprve ve druhé žádosti počala zmiňovat obavy z probíhajících konfliktů ve své vlasti. Stěžovatelkou uplatněné argumenty v kasační stížnosti tak nemohou na závěrech žalovaného a krajského soudu nic změnit.

[16] Všechny stěžovatelkou namítané otázky tak již byly řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, a to bezrozporně; není zde ani důvod pro judikurní odklon. Soud neshledal ani žádné zásadní pochybení krajského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené soudní judikatury, či ve formě hrubého pochybení při výkladu či aplikaci hmotného nebo procesního práva. Kasační stížnost proto svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, a není tedy důvod pro její přijetí k věcnému projednání. Soud proto kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[17] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud dle § 60 odst. 3 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s. Kasační stížnost byla odmítnuta, protože žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[18] Usnesením ze dne 22. 3. 2017, č. j. 1 Azs 57/2017 – 35, ustanovil Nejvyšší správní soud stěžovatelce zástupkyni Mgr. Gabrielu Kopuleťou, advokátku. Dle § 35 odst. 8 věty

první za středníkem s. ř. s. platí v takovém případě odměnu za zastupování a hotové výdaje zástupkyně stát. Odměna ustanovené zástupkyni náleží za poskytnutí dvou úkonů právní služby dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), spočívajících v první poradě s klientem včetně přípravy a převzetí zastoupení zástupkyní ustanovenou soudem [§ 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu] a doplnění kasační stížnosti [písemné podání ve věci samé dle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], při sazbě 3.100 Kč za úkon právní služby [dle § 7 bodu 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu]. Odměna ustanovené zástupkyně tak činí 6.200 Kč. Pokud jde o náhradu hotových výdajů ustanovené zástupkyně, je tato stanovena paušálně v § 13 odst. 3 advokátního tarifu, a to ve výši 300 Kč za každý jeden úkon právní služby. Na náhradě hotových výdajů proto ustanovené zástupkyni náleží částka 600 Kč. Celkem tedy Nejvyšší správní soud přiznal ustanovené advokátce na odměně za zastupování stěžovatelky a na náhradě hotových výdajů částku 6.800 Kč. Tato částka bude ustanovené zástupkyni vyplacena do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. května 2017

senátu

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně